EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 5.3.2020.
COM(2020) 92 final

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par tiesību termiņa pagarinājumu attiecībā uz kopražojumiem, kā noteikts Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

2010. gada 6. oktobrī tika parakstīts Brīvās tirdzniecības nolīgums (BTN) starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm un Koreju, un 2015. gadā šis nolīgums tika noslēgts, pieņemot Padomes Lēmumu 2015/2169 par to, lai noslēgtu Brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses ("lēmums"). Ar Protokolu par sadarbību kultūras jomā (turpmāk "protokols"), ko Puses noslēdza BTN ietvaros, tika izveidots pamats Pušu sadarbībai kultūras pasākumu, preču un pakalpojumu apmaiņā, ietverot audiovizuālo nozari, un šo apmaiņu reglamentējošo nosacījumu uzlabošanai.

Ar protokolu Puses saskaņā ar saviem attiecīgajiem tiesību aktiem cita starpā vienojās piešķirt tiesības attiecībā uz ES Puses un Korejas producentu audiovizuāliem kopražojumiem ar zināmiem īpašiem nosacījumiem izmantot attiecīgas vietēja/reģionāla kultūras satura veicināšanas sistēmas.

Šādus kopražojumus var uzskatīt par Eiropas darbiem ES un par Korejas darbiem Korejā, ja tie atbilst protokola 5. panta nosacījumiem (īpaši sk. 8. punkta a)–c) apakšpunktu).

Šīs tiesības tika noteiktas uz trim gadiem (no 2011. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 30. jūnijam) un divreiz tika pagarinātas uz vēl trim gadiem. Pirmais pagarinājums bija līdz 2017. gada 30. jūnijam, bet pašreizējās tiesības ir spēkā līdz 2020. gada 30. jūnijam. Tagad tiek ierosināts Padomei nākt klajā ar paziņojumu par tiesību pagarināšanu vēl uz trim gadiem.

• Saskanība ar attiecīgajā jomā pastāvošo politiku

MEDIA apakšprogramma "Radošā Eiropa" atbalsta to Eiropas audiovizuālo darbu radīšanu un izplatīšanu, kas tapuši programmā iesaistītajās Eiropas valstīs. Atsevišķās shēmās ar zināmiem nosacījumiem var iesaistīties arī dalībnieki no trešām valstīm.

Ir shēmas, kas palīdz radīt kopražošanai labvēlīgu vidi, piemēram, Tirgus pieejamības shēma un Mācību shēma, kuru ietvaros tiek finansēti gadatirgi, kontaktu dibināšanas pasākumi un darbsemināri, tostarp ar Koreju. Savukārt Starptautisko kopražojumu shēma saved kopā Eiropas un starptautiskos kopražošanas partnerus, tostarp no Korejas, un nodrošina netiešu atbalstu audiovizuāliem darbiem, ko kopā ražojuši starptautiskie kopražošanas fondi, ar zināmiem nosacījumiem ieskaitot kopražojumus ar Koreju.

• Saskanība ar citām Savienības politikas jomām

Protokolu par sadarbību kultūras jomā ES un Koreja noslēdza 2015. gadā kā daļu no Brīvās tirdzniecības nolīguma. Proti, tas ir instruments, ar ko īsteno 2005. gadā pieņemto ANO Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu.

Pašreizējās tiesības ir domātas kopražojumiem, kas saņem atbalstu no audiovizuālo ražojumu atbalstam domātām nacionālām kopshēmām un kopfondiem. Tiesības arīdzan atļauj kopražojumus uzskatīt par Eiropas darbiem saskaņā ar Eiropas darbu definīciju Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 1. panta n) punkta iii) apakšpunktā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Tiesību pagarināšanas procedūra ir paredzēta protokola 5. pantā. Nepieciešamie pasākumi ir īstenoti.

Protokola 5. panta 8. punktā paredzēts: ja tiek nolemts tiesības pagarināt, tās var pagarināt par vēl trīs gadiem un turpmāk pagarina automātiski uz tādu pašu termiņu, ja vien kāda no pusēm nepārtrauc tiesību izmantošanu, paziņojot par to rakstveidā vismaz trīs mēnešus pirms termiņa beigām. Attiecībā uz kopražojumiem, kas klajā nākuši pirms attiecīgā termiņa beigām, joprojām var izmantot attiecīgās vietējas vai reģionālas kultūras satura veicināšanas sistēmas.

Jāizmanto izdevība iesniegt priekšlikumu pieņemt Padomes lēmumu par tiesību pagarināšanu. Šādam priekšlikumam būtu jābalstās uz LESD 218. panta 6. punktu, jo tas attiecas uz paziņojumu par starptautiska nolīguma daļas piemērošanas termiņa pagarināšanu. Noteikumi par to, kādā veidā Savienības iestādes pieņem lēmumus, ir paredzēti Līgumos un par tiem nevar lemt ne dalībvalstis, ne arī pašas iestādes. Padomes lēmumi, ar kuriem noslēdz starptautiskus nolīgumus, nevar atkāpties no līgumiem, ja tie skar procedūru, kā tiek pagarinātas saistības, kas izriet no attiecīgajiem starptautiskajiem nolīgumiem.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Tiesību pagarināšana dod Eiropas audiovizuālajai nozarei iespēju strauji augošajā Korejas tirgū ne tikai saglabāt savas pozīcijas, bet arī iegūt lielāku tirgus daļu, pieredzi un zināšanas.

Lai gan dažas dalībvalstis ir sekmīgi realizējušas audiovizuālos kopražojumus divpusēju vienošanos ietvaros, citas vēl nav, tāpēc ES līmeņa tiesības dotu iespēju sadarbībā iesaistīties lielākam skaitam valstu.

Eiropas Komisijas kompetence filmu ražošanas nozarē ir ierobežota, jo šo funkciju pilda nacionālie filmu fondi, tostarp attiecībā arī uz starptautiskiem kopražojumiem. Tāpēc protokola praktiskā īstenošana prasīs nacionālo filmu fondu lielāku iesaistīšanos.

• Proporcionalitāte

Eiropas Audiovizuālās observatorijas pētījumi un dati liecina, ka kopražojumiem ir lielāka auditorija. 2017. gadā Eiropas filmas Korejā veidoja 17 % no filmu izlaiduma, bet tikai 5 % no kinoteātru apmeklējuma. Plaisa starp izlaidumu un apmeklējumu rāda, ka pastāv liels neizmantots potenciāls un labāka sadarbība varētu palīdzēt šo potenciālu atraisīt. Kopražošanas tiesības varētu Eiropas audiovizuālajai nozarei radīt vairāk iespēju Korejā eksporta un popularizēšanas ziņā un atvērt vārtus uz Āziju. Ja tiks īstenotas ar kopražojumiem saistītās tiesības, tas palīdzētu palielināt tirgus daļu apstākļos, kad šis tirgus aug (laikā no 2013. līdz 2017. gadam kinoteātru apmeklētāju skaits Korejā ir pieaudzis par 23 %). Tomēr Korejas filmu klātbūtne ES ir visai ierobežota (dati par 2014.–2018. gadu rāda, ka uz ekrāna izlaisto filmu īpatsvars ir 0,4 %, bet apmeklētāju – 0,1 %).

Pagaidām ir pamats uzskatīt, ka nepietiekamai protokola īstenošanai par iemeslu ir konkrētas informācijas trūkums par kopražošanai domātajiem stimuliem nacionālā līmenī. Tāpēc būtu vajadzīgi īpaši Eiropas un valsts līmeņa pasākumi, kas aptvertu piekļuvi finansējumam, apmācību, kontaktu dibināšanu.

Divpusējo vienošanos ietvaros radušos kopražojumu panākumi liecina, ka ir iespējas un potenciāls panākt ko vairāk. Audiovizuālu jautājumu darba grupas sākotnējās apspriedēs dalībvalstis ir paudušas gatavību sadarboties Eiropas līmenī, lai veicinātu kopražošanu saskaņā ar protokolu, izmantojot divpusējā sadarbībā gūto pieredzi.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Skaidri formulēts lēmums par tiesību pagarināšanu jāpieņem ar Padomes lēmumu, kas balstās uz LESD 218. panta 6. punktu, jo tas attiecas uz starptautiska nolīguma daļas piemērošanas termiņa pagarināšanu.

3. RETROSPEKTĪVO IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Spēkā esošo tiesību aktu retrospektīvie izvērtējumi / atbilstības pārbaudes

Neattiecas.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Protokolā paredzēts, ka katra Puse izveido Vietējo konsultantu grupu (VKG), kuras sastāvā ir kultūras un audiovizuālās nozares pārstāvji, kas aktīvi darbojas šajā protokolā ietvertajās darbības jomās. ES VKG sanāca 2019. gada 17. oktobrī Briselē, lai novērtētu tiesību īstenošanas rezultātus attiecībā uz kultūras daudzveidības veicināšanu un abpusēji izdevīgo sadarbību kopražojumu izstrādē. Ieinteresētās personas arī kuplināja apspriešanu, iesūtot rakstiskas piezīmes.

Tās atzīmēja, ka, lai gan protokola nosacījumiem atbilstoši ES un Korejas audiovizuālie kopražojumi vēl nav realizēti, protokols tomēr varētu būt noderīgs rīks. Ieinteresētās personas atsaucīgi uzņēma iespēju pagarināt tiesības attiecībā uz ES un Korejas kopražojumiem, lai gan izskanēja dažas ierunas par praktisko pievienoto vērtību, tāpēc tā būtu labāk jāizskaidro. Tās arī secināja, ka protokols ir jāpopularizē nozares, valstu un ES mērogā, lai uzsvērtu tā nestos ieguvumus.

Pēc apspriedēm ar dalībvalstīm un pēc VKG atzinuma saņemšanas Komisija ir nolēmusi paust savu piekrišanu tiesību pagarināšanai.

• Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Eiropas Audiovizuālās observatorijas pētījumi un dati liecina, ka kopražojumiem ir lielāka auditorija.

Salīdzinot ar citiem eksporta tirgiem, 2017. gadā Eiropas filmas Korejā veidoja 17 % no filmu izlaiduma, bet tikai 5 % no kinoteātru apmeklējuma. Plaisa starp izlaidumu un apmeklējumu rāda, ka pastāv liels neizmantots potenciāls un labāka sadarbība varētu palīdzēt šo potenciālu atraisīt. Kopražošanas tiesības varētu Eiropas audiovizuālajai nozarei radīt vairāk iespēju Korejā eksporta un popularizēšanas ziņā un atvērt vārtus uz Āziju. Ja tiks īstenotas ar kopražojumiem saistītās tiesības, tas palīdzētu palielināt tirgus daļu apstākļos, kad šis tirgus aug (laikā no 2013. līdz 2017. gadam kinoteātru apmeklētāju skaits Korejā ir pieaudzis par 23 %). Tomēr Korejas filmu klātbūtne ES ir visai ierobežota (dati par 2014.–2018. gadu rāda, ka uz ekrāna izlaisto filmu īpatsvars ir 0,4 %, bet apmeklētāju – 0,1 %).

• Ietekmes novērtējums

Neattiecas.

• Normatīvā atbilstība un vienkāršošana

Neattiecas.

• Pamattiesības

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Balstoties uz Eiropas Audiovizuālās observatorijas un nozares sniegtajiem datiem, Komisija pastāvīgi uzraudzīs, kā tiek realizētas tiesības attiecībā uz audiovizuālajiem kopražojumiem, it īpaši animācijas sektorā.

Lai sekotu līdzi sekmēm un apspriestu problēmas un izdevības, reizi gadā pārstāvji no Eiropas Savienības un dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republikas, no otras puses, sanāks Kultūrsadarbības komitejā.

• Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)

Neattiecas.

• Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

Tiesības tiks pagarinātas uz vēl trim gadiem – līdz 2023. gada jūnijam. Tiesības ir izklāstītas protokola 5. pantā šādi:

“Šajā protokolā kopražojums ir audiovizuāls darbs, ko kopīgi producējuši Korejas un ES Puses producenti un kurā minētie producenti ir veikuši ieguldījumu saskaņā ar šā protokola noteikumiem.

Puses veicina sarunas par jaunu kopražošanas nolīgumu noslēgšanu un jau noslēgtu nolīgumu īstenošanu starp vienu vai vairākām Eiropas Savienības dalībvalstīm un Koreju. Puses apliecina, ka Eiropas Savienības dalībvalstis un Koreja var piešķirt finansiālu atbalstu audiovizuālajiem kopražojumiem saskaņā ar attiecīgiem spēkā esošiem vai paredzamiem divpusējiem kopražošanas nolīgumiem, kuru Puses ir viena vai vairākas Eiropas Savienības dalībvalstis un Koreja.

Puses saskaņā ar saviem attiecīgajiem tiesību aktiem veicina ES Puses un Korejas producentu kopražojumu izstrādi, ietverot to, ka attiecībā uz kopražojumiem piešķir tiesības izmantot attiecīgas vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas.

Audiovizuālajiem kopražojumiem var izmantot minēto ES Puses vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmu, piešķirot tiem Eiropas darbu statusu saskaņā ar 1. panta n) punkta i) apakšpunktu Direktīvā 89/552/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/65/EK vai tās attiecīgajiem grozījumiem[1], lai ņemtu vērā prasības par audiovizuālo darbu veicināšanu, kā noteikts Direktīvas 89/552/EEK 4. panta 1. punktā un 3.i panta 1. punktā, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2007/65/EK vai tās attiecīgajiem grozījumiem[2]. Audiovizuālajiem kopražojumiem var izmantot šā panta 3. punktā minētās Korejas vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas, piešķirot tiem Korejas darbu statusu, Kinofilmu un video ierakstu veicināšanas likuma (2009. gada 21. maija Likums Nr. 9676) 40. panta vai tā attiecīgo grozījumu un Apraides likuma (2008. gada 31. decembra Likums Nr. 9280) 71. panta vai tā attiecīgo grozījumu un Paziņojuma par programmu reitingiem (Korejas Komunikāciju komisijas 2008. gada 31. decembra Paziņojums Nr. 2008-135) vai tā attiecīgo grozījumu īstenošanas nolūkā.

Tiesības attiecībā uz kopražojumiem izmantot attiecīgās vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas piešķir ar šādiem nosacījumiem:

a) audiovizuālos kopražojumus īsteno starp uzņēmumiem, kuri tieši vai ar īpašuma daļu kontrolpaketi pieder vai turpina piederēt attiecīgi kādai Eiropas Savienības dalībvalstij vai Korejai un/vai kādas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Korejas valstspiederīgajiem;

b) kopražojumu uzņēmuma(-u) direktors(-i) vai vadītājs(-i) ir kādas Eiropas Savienības dalībvalsts un/vai Korejas valstspiederīgie un var pierādīt, ka dzīvo kādā no minētajām valstīm;

c) visos audiovizuālos kopražojumos, izņemot animācijas darbus, ir jāpiedalās producentiem no divām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Animācijas darbu izstrādē ir jāpiedalās producentiem no trijām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Katras Eiropas Savienības dalībvalsts viena vai vairāku producentu kopējais finansiālais ieguldījums ir ne mazāk kā 10 %;

d) ES Puses producentu (ņemot kopā) un Korejas producentu (ņemot kopā) minimālais attiecīgais finansiālais ieguldījums audiovizuālā kopražojumā, izņemot animācijas darbus, ir ne mazāk kā 30 % no kopējām audiovizuālā darba producēšanas izmaksām. Animācijas darbos šis ieguldījums ir ne mazāk kā 35 % no kopējām darba producēšanas izmaksām;

e) katras Puses producentu ieguldījums (kopā) ietver faktisku tehnisko un mākslinieciskolīdzdalību, un abu Pušu ieguldījums ir sabalansēts. Jo īpaši audiovizuālos kopražojumos, izņemot animācijas darbus, katras Puses producentu tehniskais un mākslinieciskais ieguldījums (ņemts kopā) neatšķiras par vairāk kā 20 % attiecībā pret to finansiālo ieguldījumu un nepārsniedz 70 % no kopējā ieguldījuma. Animācijas darbos katras Puses producentu tehniskais un mākslinieciskais ieguldījums (ņemts kopā) neatšķiras par vairāk kā

[1] Pats jaunākais grozījums – ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1808 (2018. gada 14. novembris), ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu) (OV L 303, 28.11.2018.).

[2] Sk. 1. zemsvītras piezīmi; pārskatītā AVMPD stiprina Eiropas darbu popularizēšanu, 13. panta 1. punktā prasot, lai pieprasījumvideo to katalogā nodrošinātu vismaz 30 % Eiropas darbu un nodrošinātu šo darbu pamanāmību.

10 % attiecībā pret to finansiālo ieguldījumu un katrā ziņā nepārsniedz 65 % no kopējā ieguldījuma;

f) tādu trešo valstu producentu līdzdalība audiovizuālos kopražojumos, kuras ir ratificējušas UNESCO konvenciju, ir pieļaujama, nepārsniedzot, ja vien iespējams, 20 % no kopējām darba producēšanas izmaksām un/vai tehniskā un mākslinieciskā ieguldījuma audiovizuālajā darbā.”

Puses apliecina, ka tiesības attiecībā uz kopražojumiem piemērot to attiecīgās vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas nodrošina abpusējus ieguvumus un ka kopražojumiem, kas atbilst prasībām, tiek piešķirts attiecīgi Eiropas vai Korejas darba statuss bez jebkādiem papildu nosacījumiem.

Tiesības attiecībā uz kopražojumiem izmantot attiecīgās vietēja vai reģionāla rakstura kultūras satura veicināšanas sistēmas piešķir uz trīs gadiem.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par tiesību termiņa pagarinājumu attiecībā uz kopražojumiem, kā noteikts Brīvās tirdzniecības nolīguma starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses, Protokola par sadarbību kultūras jomā 5. pantā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 167. panta 3. punktu saistībā ar 218. panta 6. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu,

tā kā:

(1) 2015. gada 1. oktobrī Padome pieņēma Lēmumu 2015/2169 par to, lai noslēgtu Brīvās tirdzniecības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses.

(2) Nolīgumā ir ietverts Protokols par sadarbību kultūras jomā ("protokols"), ar kuru atbilstīgi tā 1. pantam tiek izveidota sistēma, kurā Puses sadarbojas, lai veicinātu kultūras pasākumu, preču un pakalpojumu apmaiņu, cita starpā ietverot audiovizuālo sektoru.

(3) Saskaņā ar protokola 5. panta 8. punkta b) apakšpunktu pēc tiesību izmantošanas sākotnējā trīs gadu termiņa tiesības pagarina par nākamiem tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien kāda no Pusēm neizbeidz tiesību izmantošanu, par to rakstveidā paziņojusi vismaz trīs mēnešus pirms sākotnējā termiņa vai turpmāka termiņa notecēšanas.

(4) Ir notikusi konsultēšanās par tiesību izmantošanas laikposma pagarināšanu ar protokola 3. panta 5. punktā minēto Vietējo konsultantu grupu, kā paredzēts protokola 5. panta 8. punktā.

(5) Šim lēmumam nav jāietekmē Savienības un dalībvalstu attiecīgā kompetence,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Padome paziņo, ka tiesības attiecībā uz audiovizuālajiem kopražojumiem nolūkā gūt labumu no attiecīgajām Pušu sistēmām vietēja/reģionāla kultūras satura veicināšanai, kā paredzēts protokola 5. pantā, pagarina uz trim gadiem – no 2020. gada 1. jūlija līdz 2023. gada 30. jūnijam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā 2020. gada 1. aprīlī.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs